

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12Csr/3/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210136
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7817210136.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobcu: V. N., W.. XX.XX.XXXX, F. C., R..E..V. XXXX/XX, zast. LEGAL IURIS-advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Rožňava, Tehelná 11, IČO: 47 242 795, proti žalovanému: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zo dňa 07.09.2017, pod sp.zn. SRSAspA 18928/16.

II. Súd odkladá vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku sp.zn. SRSAspA 18928/16 zo dňa 07.09.2017, až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

III. Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú bude povinný zaplatiť žalovaný. O výške náhrady trov rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, pod sp.zn. SRSAspA 18928/16 zo dňa 07.09.2017. Súčasne požiadal o odklad vykonateľnosti uvedeného rozhodcovského rozsudku až do právoplatnosti tohto rozsudku a o priznanie náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.05.2014 uzavrel, v pozícii spotrebiteľa, so žalovaným, v pozícii veriteľa, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 705500763 (ďalej len „Zmluva“). V zmysle Zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 600,00 eur, ktorý mal splatiť spolu s úrokom z omeškania vo výške 39,15 % ročne (234,90 eur) a administratívnymi poplatkami vo výške 293,10 eur, spolu 1.128,00 eur, do dňa 25.05.2015. Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž Rozhodcovským rozsudkom sp.zn. SRSAspA 18928/16 zo dňa 07.09.2017 zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému úrok v sume 86,66 eur a poplatok v sume 47,10 eur, zmluvnú pokutu 33,00 eur, poplatok za upomienku 10,00 eur, trovy rozhodcovského konania v sume 84,22 eur, všetko spolu v mesačných splátkach po 40,00 eur, splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozhodnutia. Podľa názoru žalobcu, Zmluva aj Rozhodcovský rozsudok sú neplatné z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok. Poskytnutie úveru bolo podmienené podpísaním Rozhodcovskej zmluvy, ktorú bolo možné odmietnuť len ako celok, spolu so Zmluvou. Žalobca si rozhodcovskú zmluvu osobitne nevyjednal a nemohol ovplyvniť jej obsah. Právomoc rozhodcovského súdu v danej veci nebola daná, nakoľko rozhodcovská doložka v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r.) Občianskeho zákona (ďalej len „OZ“) sa považuje za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Koncipovaním rozhodcovskej doložky veriteľ sledoval to, aby v prípade vzniku sporov zo Zmluvy, boli tieto riešené na rozhodcovskom súde, za účelom reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Rozhodcovskú zmluvu považuje žalobca za neplatnú aj z dôvodu, že sa jedná o formulárovú zmluvu, s vopred pripraveným obsahom, pričom spotrebiteľ

je v porovnaní s veriteľom ako dodávateľom v slabšej pozícii, aj z hľadiska jeho úrovne znalostí a skúseností. Rozhodcovský rozsudok nezohľadňuje normy na ochranu práv spotrebiteľa. Podstatné však je, že žalobca uhradil celú dlžnú sumu žalovanému, v dôsledku čoho zanikol záväzok splnením podľa ust. § 559 ods. 1 OZ. Podľa poznatkov žalobca uhradil celkovo sumu 3.886,00 eur. V dôsledku neplatných - neprijateľných zmluvných podmienok, sa žalovaný obohatil bezdôvodne o sumu 2.758,00 eur.

3. Žalobca súčasne poukázal na uplatnenie ust. § 53 ods. 1 OZ, ust. § 53b ods. 1 OZ a ust. § 54 ods. 1 OZ (nie O. s. p., ako bolo uvedené v žalobe) a ust. § 45 ods. 1 Zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V zmysle uvedeného ustanovenia, sa môže účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania žalobou domáhať proti druhému účastníkovi zrušenia Rozhodcovského rozsudku podľa písm. e.), ak spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa ust. § 3, alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a tiež podľa písm. i.), ak stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie malo vplyv na výsledok sporu.

4. Žalovaný sa písomne vyjadril k žalobe. Navrhol žalobu zamietnuť. Zdôraznil, že ak na základe Rozhodcovskej zmluvy nie je založená právomoc nástupníckeho stáleho rozhodcovského súdu, bude spor rozhodovať stály rozhodcovský súd, ktorý vyberie spotrebiteľ, ak rozhodcovské konanie písomne, a to aj bez uvedenia dôvodu, neodmietne. Žalobca bol vyzvaný na oznámenie výberu rozhodcovského súdu, neoznámil svoje stanovisko, preto si žalovaný dovolil vybrať rozhodcovský súd. Oznámenie o výbere bolo doručené dňa 24.10.2016 žalobcovi. Žalobca ostal nečinný, nič nenamietal. Žalovaný sa nestotožnil s názorom žalobcu ohľadne výberu rozhodcovského súdu, pretože zo znenia Rozhodcovskej zmluvy vyplynulo, že žalobca v rozhodcovskom konaní mal možnosť obrátiť sa v prípade nespokojnosti na všeobecný súd. Námietku voči právomoci súdu mohol žalobca podať v období doručenia výzvy na žalobnú odpoveď, doručená nebola. K Rozhodcovskej zmluve uviedol, že žalobca mal možnosť v lehote 10 dní odstúpiť od Rozhodcovskej zmluvy bez toho, aby bola dotknutá platnosť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Naďalej ostal nečinný. V tej súvislosti poukázal žalovaný aj na rozhodnutia, rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn.: 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, ktorý žalobu v obdobnej veci zamietol a na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn.: 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016, ktorý konštatoval, že pokiaľ sa účastníci dohodli, že všetky spory zo zmluvy o úvere bude riešiť stály rozhodcovský súd, nedošlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania.

5. K argumentácii žalobcu o neprijateľnosti Rozhodcovskej zmluvy uviedol, že ust. § 53 ods. 4 písm. r.) OZ vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Doložka dohodnutá medzi žalobcom a žalovaným je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, pretože umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany práv prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Nevýhradná rozhodcovská doložka tým dáva možnosť pred podaním žaloby rozhodnúť sa, či ju podá účastník na všeobecnom alebo rozhodcovskom súde. Je len logické, že pokiaľ dôjde zo strany spotrebiteľa k porušeniu Zmluvy, dodávateľ bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na rozhodcovský orgán alebo na súd. Prijatie žalobcovej argumentácie by znamenalo znemožnenie využitia rozhodcovského konania pre žalovaného a tým aj pre každého dodávateľa. Zo znenia aktuálnej účinnej smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere (čl. 24 ods. 1) vyplýva záver, ktorý zaväzuje členské štáty zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovanie spotrebiteľských sporov. Zdôraznil, že platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k úprave spotrebiteľských zmlúv v OZ lex specialis, pričom prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských zmluvách majú prednosť pri aplikácii. Prípustnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch vyplýva aj z odporúčania komisie č. 98/257/ES o zásadách použiteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne riešenie v spotrebiteľských sporoch.

6. Žalovaný trval na tom, že medzi žalobcom a žalovaným bola riadne uzavretá Rozhodcovská zmluva na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej Zmluvy o úvere. Žalobca svojim podpisom zo dňa 16.05.2014 vyhlásil, že s uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy súhlasí a že bol pred uzavretím Zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch Rozhodcovskej zmluvy. Z týchto dôvodov považuje žalobu žalobcu za zjavne nedôvodnú a navrhol žalobu zamietnuť.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa s písomným vyjadrením žalovaného, ako aj s pripojenými listinnými dôkazmi, vrátane fotokópie rozhodcovského spisu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž sp.zn. SRSAspA 18928/16.

8. Žalobca trval na podanej žalobe, aj na dôvodoch v žalobe uvedených, v celom rozsahu. V prípade výšky sumy, ktorou preplatil poskytnutý úver v priebehu konania, žalobca zrevidoval svoje tvrdenie ohľadne plnenia tak, že podľa dostupných podkladov zaplatil sumu 982,00 eur. K okolnostiam uzavretia Zmluvy uviedol, že Zmluvu uzatváral v C.Ž.. Pred uzatvorením Zmluvy predložil len doklad o tom, že je zamestnaný a následne mu bol priznaný úver v danej výške. Úver vyplatili v hotovosti potom, čo podpísal Zmluvu. Žiadne informácie o Zmluve nedostal, len o výške sumy, dokonca nevedel presne uviesť, za aký dlhý čas mal splatiť úver. Po podpísaní Zmluvy mu boli vydané šeky a prostredníctvom nich splácal úver. Po oboznámení sa so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere v konaní, s Všeobecnými obchodnými podmienkami (VOP), Rozhodcovskou zmluvou a Štandardnými informáciami o spotrebiteľskom úvere uviedol, že podpisy na uvedených listinách sa javia byť jeho podpismi, ale nepamätal sa na obsah a text Zmluvy a rovnako ani na to, že by podpisoval Rozhodcovskú zmluvu. Zdôraznil, že ani nevie, čo je to Rozhodcovská zmluva. Naraz mu dali podpísať viacero listín a zrejme medzi nimi bola založená aj táto Rozhodcovská zmluva. Nevedel ani to, že si môže vybrať, ktorý súd môže vec v prípade sporu prejednávať. Na preukázanie tvrdení o úhradách na preukázaný úver, predložil súdu ústrižky poštových poukážok a potvrdenie o prevzatí finančných prostriedkov, kedy vkladal v hotovosti vklad pre Pohotovosť, s.r.o., vo výške 200,00 eur dňa 03.02.2015, 500,00 eur dňa 20.02.2015 a okrem toho mal k dispozícii na preukázanie svojho tvrdenia úhrady, tri splátky po 94,00 eur zo dňa 19.05.2014. Celkovo žalobca na uvedený úver zaplatil 982,00 eur, oproti poskytnutému úveru 600,00 eur.

9. Na vyjadrenie žalovaného žalobca reagoval v tom zmysle, že aj keď sa žalovaný svojim vyjadrením snažil vyvolať dojem, že sa jedná o nevýhradnú rozhodcovskú doložku, ktorá dáva možnosť každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv, vo svojej podstate uvedená doložka nie je skutočnou alternatívou. Zo skúseností je zrejmé, že žalovaný podaním návrhu na rozhodcovský súd, uskutočnil výber predpokladaný v Rozhodcovskej zmluve a už po tomto výbere žalobca nemal možnosť ovplyvniť výber súdu, musel sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Voľba súdu pre spotrebiteľa je len iluzórna. V prípade spotrebiteľských úverov, totiž výlučne veriteľ realizuje voľbu súdu proti spotrebiteľovi. Rozhodcovská doložka znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom. Návrh na rozhodcovský súd podáva prvý dodávateľ/veriteľ, čo je zrejme z rozhodovacej činnosti súdov. Vyvolá ako prvý rozhodcovské konanie, čím je založená nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn.: 19Co/357/2016 zo dňa 23.02.2017).

10. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán (rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp.zn.: 11Co/278/2015 zo dňa 24.08.2015).

11. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Táto pritom vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba znamená. V súdnej veci „poučenie“ žalobkyne (v zmluvnom vzťahu dlžníka) ako dôsledok uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy t.j. že zakladá možnosť riešenia sporov zo zmluvy o úvere v rozhodcovskom alebo súdnom konaní, a výber jednej z alternatív riešenia spočíva na žalobkyni, je len vyjadrením samotnej podstaty rozhodcovskej zmluvy, nie je ho možné považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Predkladanie rozhodcovských zmlúv - formulárov, spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže (podstatu rozhodcovskej zmluvy) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť predloženému formuláru, sa javí ako zneužívanie údajného individuálneho dojednanie. Na tom nič nemení ani technika predkladania, resp. vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste (háрку papiera). Prakticky ide o sofistikovanejšiu podobu tej istej nekalej zmluvnej podmienky bez reálneho vplyvu na podstatu jej neprijateľnosti. Arbitráž predstavuje inštitút typický pre „rovnocenné“ subjekty, najčastejšie podnikateľov, v ktorých vzťahoch niet priestoru pred tak výraznú deformáciu, v podobe jednostranného rozhodovania, ako je tomu v spotrebiteľských vzťahoch, kde vopred určené rozhodcovské sudy len formálne vydávajú exekučné tituly pre nebankové subjekty, bez ohľadu na existenciu akýchkoľvek neprijateľných zmluvných podmienok (rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn.: 9CoSr/2/2017 zo dňa 14.12.2017).

12. Z pripojenej fotokópie rozhodcovského spisu vyhotovenej Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislave, Vansovej 2, sp.zn. SRSAspA 18928/16 vyplynulo, že v uvedenom konaní vystupoval ako žalobca Pohotovosť, s.r.o. (žalovaný v tomto konaní) a ako žalovaný V. N. (žalobca v tomto konaní), o zaplatenie úroku, nesplateného poplatku, úroku z omeškania, zmluvnej pokuty a poplatku za upomienku. Uvedené nároky si uplatňoval na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 705500763. Návrh bol podaný na rozhodcovský súd dňa 02.11.2016. Súčasť rozhodcovského

spisu tvorila Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 16.05.2014, ktorá bola uzavretá medzi vyššie uvedenými zmluvnými stranami. Na základe Zmluvy poskytol veriteľ spotrebiteľovi 600,00 eur titulom úveru, pričom sa zaviazal spotrebiteľ tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť tiež náklady spojené s úverom vo výške 528,00 eur, tým celkovú čiastku úveru 1.128,00 eur. Úrok spotrebiteľského úveru predstavoval 39,15 % ročne, v prepočte 234,90 eur. Okrem toho boli súčasťou uvedenej Zmluvy administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy, v sume 293,10 eur. RPMN bola uvedená vo výške 88 %. K Zmluve boli pripojené Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru.

13. Súčasťou spisu bola Rozhodcovská zmluva, uzavretá dňa 16.05.2014. V zmysle čl. I. uvedenej Rozhodcovskej zmluvy, bol rozhodcovským súdom určený na tieto účely Stály rozhodcovský súd so sídlom v Bratislave, zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. Z čl. II. bodu 1 Rozhodcovskej zmluvy vyplynulo, že všetky spory vzniknuté zo Zmluvy č. 705500763 zo dňa 16.05.2014 budú riešené: a.) pred Stálym rozhodcovským súdom, b.) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, pričom podstatným bude, kto podá návrh na začatie konania, tým založí právomoc pre konanie daného súdu. Súčasťou predformulovaného textu písaného minimalizovaný písmom v bode 3 bolo právo strán odstúpiť od Zmluvy aj bez uvedenia dôvodu do 10 dní od uzavretia tejto Zmluvy.

14. Ďalej boli pripojené listiny, a to Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré obsahovali totožné údaje ako Zmluva o spotrebiteľskom úvere. Navyiac bola v týchto informáciách zaznamenaná len dĺžka splatnosti úveru 12 mesiacov (označená výlučne znamienkom "x" v texte). Obsahovali síce príklad výpočtu RPMN na 12 mesiacov, avšak tento výpočet vychádzal zo sumy úveru 500,00 eur a nie 600,00 eur. Tento výpočet je teda pre konkrétnu spotrebiteľskú zmluvu nepoužiteľný.

15. Ďalšou súčasťou spisu bol Prehľad práv, povinností a záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy o úvere, z ktorých vyplynulo, že žalovaný vykonával postupné úhrady, z ktorých sa javilo, že do podania návrhu na rozhodcovský súd zaplatil sumu presahujúcu poskytnutú istinu úveru.

16. Výzva k označeniu rozhodcovského súdu zo dňa 30.08.2016 mala byť doručovaná žalovanému - V. N.. O jej doručení nebol v spise založený žiaden doklad (doručenka).

17. Oznámenie o výbere stáleho rozhodcovského súdu, ktoré malo byť doručené žalovanému, neobsahovalo dátum jeho vyhotovenia, ani doklad o doručení. Ustanovenie rozhodcu na rozhodnutie vo veci samej, bolo vyhotovené zo dňa 02.11.2016. Výzva na žalobnú odpoveď žalovaného bola vydaná uznesením zo dňa 22.12.2016, pravdepodobne doručená až 31.07.2017. Žalovaný (V. N.) reagoval listom zo dňa 25.08.2017, ktorý bol rozhodcovskému súdu doručený dňa 06.09.2017.

18. Z odpovede jednoznačne vyplynulo, že sa žalovaný vôbec nestotožňuje s nárokom žalobcu v rozhodcovskom konaní. Zdôraznil, že celú dlžnú sumu žalobcovi zaplatil, jeho záväzok zanikol splnením. Žalobca (Pohotovosť, s.r.o.) sa bezdôvodne obohatil na úkor žalovaného (V. N.), nakoľko ten zaplatil vyššiu sumu, ako predstavovala istina úveru, pričom bolo potrebné vychádzať z bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Navyiac práve v tejto žalobnej odpovedi žalovaný namietol právomoc rozhodcovského súdu, s poukazom na neplatnú Rozhodcovskú zmluvu, ktorá nebola riadne vyjednaná a preto predstavovala neprijateľnú podmienku. Rovnako namietal v súvislosti s touto zmluvou upretie možnosti spotrebiteľovi brániť svoje práva pred všeobecným súdom a uviedol aj dôvody, pre ktoré považuje Rozhodcovskú zmluvu za neplatnú.

19. Dňa 07.09.2017 bol vydaný Rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspa 18928/16, ktorým bol žalovaný, V. N., povinný zaplatiť žalobcovi, Pohotovosť, s.r.o., zaplatiť úrok vo výške 86,66 eur, poplatok v sume 47,10 eur, zmluvnú pokutu vo výške 33,00 eur, poplatok za upomienku 10,00 eur, trovy rozhodcovského konania 84,22 eur. Uvedené nároky bol povinný zaplatiť žalovaný v mesačných splátkach po 40,00 eur, vždy k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozhodnutia. Rozsudok bol doručený právnomu zástupcovi žalovaného dňa 10.10.2017.

20. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná na Okresný súd Rožňava dňa 14.11.2017.

21. Podľa ust. § 3 ods. 1 Zákona č. 335/2014 Z. z., o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v účinnom znení, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s touto spotrebiteľskou zmluvou súvisia, rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd zapísaný v zozname podľa § 18 a určený v tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov zmluvných strán.

22. Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí byť písomná, obsahovo a formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy a nesmie obsahovať dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním. Písomná forma spotrebiteľskej rozhodcovskej

zmluvy je zachovaná aj vtedy, ak bola uzavretá elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie jej obsahu a identifikáciu zmluvných strán, ktoré spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu uzavreli.

23. Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí obsahovať

- a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo dodávateľa a meno, priezvisko, bydlisko spotrebiteľa,
- b) označenie spotrebiteľskej zmluvy alebo spotrebiteľských zmlúv, na spory z ktorých sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva,
- c) označenie stáleho rozhodcovského súdu s uvedením názvu a sídla,
- d) webové sídlo stáleho rozhodcovského súdu, na ktorom je zverejnený rokovací poriadok stáleho rozhodcovského súdu (ďalej len "rokovací poriadok"), ako aj aktuálne údaje podľa § 18 ods. 3 a adresu pre elektronickú komunikáciu a
- e) poučenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 1.

24. Podľa ust. § 45 ods. 1 uvedeného zákona, účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,
- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
- i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
- k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
- l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak je dotknutú časť možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

26. Podľa ust. § 46 ods. 1 uvedeného zákona, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

27. Žalobca žiadal o zrušenie rozhodcovského rozsudku predovšetkým z dôvodu vyplývajúceho z ust. § 45 ods. 1 písm. e.) Zákona č. 335/2014 Z.z., tzn. že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahovala náležitosti vyžadované Zákomom o spotrebiteľských úveroch. Ďalším dôvodom pre

zrušenie rozhodcovského rozsudku bol dôvod podľa ust. § 45 ods. písm. i.) uvedeného zákona, a to že stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecných záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a toto porušenie malo vplyv na výsledok sporu.

28. Súd skúmal, či dôvody uvedené žalobcom sú dôvodné. Základným kritériom posudzovania, či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, je v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ skutočnosť, či sú v zmluvách obsiahnuté podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dôležitým je zistenie, či boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané alebo nie. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia obsiahnuté v návrhu zmluvných podmienok s pripojenými Všeobecnými obchodnými podmienkami, sa nepovažujú podmienky ktoré pripravil dodávateľ vopred a pri ktorých sa mal síce spotrebiteľ možnosť s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah.

29. V konkrétnom prípade je nepochybné, že Rozhodcovská zmluva bola uzavretá na osobitnej listine v totožný deň ako Zmluva o úvere. Podmienky tejto Zmluvy boli predformulované, s výnimkou osobných identifikačných údajov žalobcu a čísla Rozhodcovskej zmluvy. Z výpovede žalobcu nevyplýva, že by bol žalobca pred uzavretím Rozhodcovskej zmluvy poučený o jej dôsledkoch a tiež o možnosti odstúpenia od Rozhodcovskej zmluvy, v zmysle bodu 3. Rovnako nie je zjavné, či veriteľ skutočne oboznámil dlžníka s tým, že uzavretie Rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzavretia Zmluvy o úvere. Z ťažko čitateľného textu Rozhodcovskej zmluvy vyplynulo z čl. II. bodu 1, že všetky spory medzi zmluvnými stranami vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, budú riešené v rozhodcovskom konaní alebo v súdnom konaní, pričom právomoc a samotné konanie sa odvíja od toho, kto podá návrh na začatie konania a na ktorom súde. Bežný spotrebiteľ, ktorý nemá skúsenosti s uzatváraním takýchto dohôd, s veľkou pravdepodobnosťou nerozlišuje dostatočne rozhodovanie medzi všeobecným a rozhodcovským súdom. Poučenie o možnosti odstúpiť od Zmluvy je zahrnuté do textu Rozhodcovskej zmluvy, ale pokiaľ rozdiel medzi rozhodovaním uvedených súdov nie je spotrebiteľovi zjavný, nemá dôvod odstúpiť od Zmluvy. Súd je toho názoru, že spotrebiteľ, ako slabšia strana vo vzťahu, mal byť riadne poučený o takýchto zásadných dojednaniach, nemali byť skryté v predformulovanom texte Rozhodcovskej zmluvy. V Rozhodcovskej zmluve možno dojsť k alternatívnym spôsobom riešenia sporov, avšak spotrebiteľ má byť riadne upozornený na obsah a význam takejto Rozhodcovskej zmluvy a v nej zahrnutý alternatívny spôsob. Pokiaľ je v Rozhodcovskej zmluve upravený alternatívny spôsob riešenia sporov zo Zmluvy o RÚ, s možnosťou obrátiť sa na Rozhodcovský súd alebo všeobecný súd, ide podľa názoru o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, kde sa môže dlžník obrátiť na všeobecný súd, ale spravidla voľbu súdu rieši veriteľ, čo je zjavné z rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky. Formalizmus je zjavný z toho, že pokiaľ veriteľ (v tomto konaní žalovaný) uplatnil svoje práva na rozhodcovskom súde, žalobca bol povinný podriať sa rozhodcovskému súdu, bez možnosti požiadať o ochranu všeobecný súd, čo sťažuje prístup dlžníka ako spotrebiteľa k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v spotrebiteľskej zmluve. Takúto Rozhodcovskú zmluvu nemožno považovať za platne uzavretú. Výkon práv a povinností z takejto zmluvy, je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi podľa ust. § 39 OZ, v zmysle ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Mohlo by sa javiť, že pokiaľ je spotrebiteľovi popri Zmluve, Zmluvných dojednaniach, predložená Rozhodcovská zmluva uvedená na samostatnej listine, nemalo by sa jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd je však toho názoru, že sa nejednalo o individuálne dojednanie, pretože tak ako to vyplynulo z výpovede žalobcu, Rozhodcovská zmluva bola len predložená na podpis spolu s ďalšími listinami, bez ďalšieho oboznamovania. Dôvod prečo nereagoval žalobca po podpise Zmluvy odstúpením od Rozhodcovskej zmluvy, bol zrejme ten, že nevedel, že bola uzavretá a už vôbec nie, k čomu ho Zmluva zaväzovala. Zjavne si následky uvedomil až v súvislosti s rozhodcovským konaním a Rozhodcovským rozsudkom. Súd je toho názoru, že aj samostatnú Rozhodcovskú zmluvu, ktorá sa odvíja od zmluvného vzťahu vzniknutého zo Zmluvy o úvere, je potrebné posudzovať podľa ust. § 53 ods. 1 OZ. Bolo povinnosťou žalobcu v tomto konaní preukázať, že Rozhodcovská zmluva bola výsledkom individuálneho dojednania. Takýto dôkaz nebol predložený a navyše je zjavné, že pri uzavretí Rozhodcovskej zmluvy, absentoval aj prejav vôle žalobcu, v zmysle ust. § 37 ods. 1 OZ, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

31. Súdny dvor vo svojich rozsudkoch z 27.06.2000 Oceáno Group Editorial a Salvaz Editores, č.k. C-240/98 až C-244/98, poukázal na systém ochrany spotrebiteľa podľa smernice č. 93/13, kde vychádzal z toho, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči poskytovateľovi služby, čo sa dotýka

jeho vyjednávacej sily, úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vyhotovené predávajúcim alebo poskytovateľom, bez toho, že by mohol ovplyvniť jeho obsah.

32. Podľa názoru súdu ďalším prejavom neprijateľnosti je aj tzv. geografická neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98, C-244/98), prejavujúca sa aj v tom, že miesto bydliska žalobcu od miesta konania rozhodcovského súdu by bolo v prípade, že si žalobca vyberie Rozhodcovský súd v Bratislave značné (asi 360 km). Výber Rozhodcovského súdu bol ponechaný na osobu podávajúcu žalobu. Je to ďalšia nevýhoda, ktorá sťažuje prístup spotrebiteľa k súdu.

33. Dôvodom pre podanie žaloby o zrušenie rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, bola aj akceptácia nároku uplatneného žalovaným a priznaného rozhodcovským súdom v celom rozsahu, pričom už zo žalobnej odpovede žalovaného (dlžníka) vyplynulo, že dlžník uhradil celú sumu, ktorá bola dojednaná v Zmluve o spotrebiteľskom úvere a teda záväzok zanikol splnením podľa ust. § 559 ods. 1 OZ. Navyiac okrem tejto dlžnej sumy, uhradil ku dňu začatia rozhodcovského konania aj ďalšie sumy, ktoré presahovali dojednaný úver.

34. Súd vychádzajúc zo znenia spotrebiteľskej zmluvy, vyššie uvedenej, skonštatoval, že v tomto prípade dojednaná v Zmluve uvedená, boli neplatné, minimálne v časti dojednaná úroku z úveru, ktorý predstavoval 39,15 %. V čase uzavretia Zmluvy, priemerné úrokové miery poskytovaných úverov, predstavovali 8,11 %, pri splatnosti úveru do jedného roka. To znamená, že v Zmluve uvedený úrok z úveru presahoval takmer päťnásobok týchto mier. Takýto postup je jednoznačne považovaný za postup v rozpore s dobrými mravmi, tzn. že dojednaný nárok bol neplatný.

35. Rovnako aj spôsob výpočtu RPMN, tak ako bol obsiahnutý v Štandardných európskych informáciách, nezodpovedá výpočtu, ktorý má vykonať veriteľ v zmysle Zákona č. 129/2010 Z.z., ust. § 9 ods. 2 písm. j.), podľa ktorého mala byť ročná percentuálna miera nákladov vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je nesporné, že úver podľa Zmluvy bol poskytnutý vo výške 600,00 eur, pričom Štandardné európske informácie obsahovali výpočet vychádzajúci zo sumy 500,00 eur. Z toho vyplýva, že takto vypočítaná výška RPMN vo výške 88 %, nebola vypočítaná na základe podkladov vychádzajúcich zo Zmluvy. Na základe uvedených skutočností, mal byť takýto úver považovaný za bezúročný a bezpoplatkový. Rozhodcovský súd, ktorý konal o návrhu veriteľa, mal nepochybne tieto skutočnosti zohľadniť pri rozhodovaní vo veci. Pokiaľ sa tak nestalo, postupoval v rozpore s právnymi predpismi Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento postup ovplyvnil aj výsledok konania.

36. Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 45 ods. 1 písm. e.), i.) Zákona č. 335/2014 Z. z., pretože už existencia neplatnej rozhodcovskej zmluvy a konštatované ďalšie neprijateľné, neplatné podmienky, odôvodňujú záver, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné predpisy o ochrane práv spotrebiteľa, z toho dôvodu je daný zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

37. Rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom a z toho dôvodu súd rozhodol o odklade vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku, v snahe predísť vzniku škôd a nemajetkovej ujmy povinnej osobe, ktoré by mohli vzniknúť ako dôsledok núteného výkonu - exekučného konania.

38. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. V zmysle uvedeného ustanovenia, súd priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú bude povinný zaplatiť žalovaný. O výške náhrady trov bude rozhodnuté osobitným rozhodnutím v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti uvedenému rozsudku je prípustné odvolanie v zmysle ust. §§ 355 a 356 CSP.

Odvolanie je možné podať v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom Okresného súdu Rožňava.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.